

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Iaktanya-utca 1064. szám — Ide intézendők a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételre és rendelésre (az Andrassy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek. Előfizetési díj: Negyedévre 1 ft. 25 kr — Félévre 2 ft. 50 kr — Egész évre 5 ft.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perfessy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

XII. évfolyam.

Vasárnap 1903. évi december 13-án.

50. szám.

A D. M. K. E.

Szeged városának mozgalmas ünnepnapja volt a múlt kedden. A Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesület tartotta ott alakuló gyűlését, melyre az ország minden részéből siettek azok, a kik a társadalom efajta ideális mozgalmában buzgó részt vesznek. Kultúregyesületeink egy igen jelentékenynek ígérkező testvéregyesülettel gazdagodtak benne, Kisebbség-nagyobb ilyen intézmények vannak már régebben a Délvidék egyes városaiban és vidékein. A melyik összefoglalná az egész délvidéki érdekeltiséget, ez lesz az első.

Ez egyesület megalakulása korszakot jelent nemzeti életünk fejlődésében. Mert a mozgalom nem külső serkentésre keletkezett, hanem magának a Délvidék vezérelemeinek kezdeményezésére. Ez a gyönyörű, áldott része Magyarországnak a török hódoltság után idegen kézre jutott. A török által kiűzött magyarság visszatelepülését a bécsi kormányok meg nem engedték s a nemzetiségek tarka vegyülékével népesítették be a Tisza és Marosszöveget, az egyéb alvidéket s mesterségesen tenyésztették déli határainkon az idegen.

De ez idegen nép java az idők forgásában elsőbbségben érzületében magyarosodott el, a mint mélyebb gyökeret vert a magyar földben. Ma már a szegedi s általában a csongrád megyei magyarság tengeréből ezrek szivárognak le dél felé s városokban általában, de a falvakban is itt-ott a magyar nyelv kultusza ébred.

Szegeden nem fegyvercsörgetés folyt az oltárvadás ünnepén, hanem Szeged magyarsága most és mindenkor a jogtisztelet és a testvéri szeretet álláspontjára helyezkedik az ország idegen ajku polgáraival szemben.

Szeged magyarsága érzi, tudja hogy az ország nem magyar ajku polgárai bizalmának, rokonszenvének megnyerése, megerősítése fontos nemzeti feladat és hogy a kölcsönös jó viszony ápolása életkérdés az idegenajku polgárokra nézve, de egyúttal fontos érdeke a magyar nemzetnek is.

Az ünnepségek már hetfőn kezdődtek, midőn Gróf Apponyi A. fogadtatása — ki Herczeg Ferenczcel és egy sereg képviselővel jött — megnyitotta az ünnepségek sorozatát.

Este a színházban diszeldadás volt; az ünnepi uvertúr után elszavalták Kun Bélának a Magyarságért című szép alkalmi prológját, melynek egy része így szól:

... Menjen a sereg!
Nyílt homlok vallja, hogy senkit se bánt,
Nincsenek nála gyilkos fegyverek,
De mégis győz! mert vele a varázs:
A Művelődés, e csoda-parázs,

Melynek tüzeből hova szikra hat,
Hiába öltják, kél a virradat,
Föltarthatatlan lesz a diadal,
Mit boszu ármány el soh'sem temet.
Magyar szó jár át, magyar hála-dal
A Délvidéken minden porszemet,
A rónaságot ima tölti be:
Urunk te vagy, magyarok Istene,
Im' templomodba besereglenek,
Mind Hozzád térnek a hitetlenek!
— Ezt kell kivivnunk, ez a cél, remény!
S hogy ezt elérjük, szebb világba' majd:
A kezdet útja bár rögös, kemény,
Munkáljuk híven, batran a talajt,
Nem délibáb, mi minket hiteget,
Neveljük több-több magyar gyermeket,
S biztos az áldás! Minden kis parány,
Mit fölünk kap művészet, tudomány,
Föld népe, árva, munkás, tanító,
Tovább visz ismét! Rajta, rajta hát,
Apostoljárás, lelket hódító
Indítsa meg a vértelen csatát,
Vigyük a zászlót, menjünk mind vele,
És soha többé nem pihenve le,
Kezdődjék el, mint megvalósulás:
A második, az új Honfoglalás!
Hirdesse ezt minden igaz magyar!
Mert nem elég, ha csak emlékezünk,
E föld hőseket hasztalan takar,
Ha összedugjuk mi a két kezünk!
Mig jó ügyünk fészket fészkekre rak:
Értessük meg azokkal, honfiak,
Kik csak szavakban rendületlenek,
Hogy a hazának tettek kellene!

A küldöttségek vármegyék, városok egyesületek és testületek küldöttai jó részben hetfőn és a reggeli vonatokkal érkeztek a városba. Már korán reggel ünneplő sokasággal telt meg a zászlódiszes város. Borus, enyhe időben vonultak fel a küldöttségek a városi székhelyre, mely előtt diszruhás lovas és gyalog rendőrök tartották fenn a rendet. Tíz óra tájban ktsütött a nap a felhők mögül s csaknem tavaszias verőfény áradt be a városi székhelyre pazarul kárpitozott dísztermébe, melybe 10 órákor csoportonként vonultak fel a város előkelő hölgyei. A jobb, bal és közép karzaton hölgyek foglaltak helyet, ugyszintén az első padokban. A diszruhás alakok között feltűntek a katonatisztek, a szegedi 46. gyalogezred, az 5. honvédegyalogezred, a szegedi 14. utászászlóalj küldöttai Kreybig nyugalmazott altábornagy, Sanki nyugalmazott altábornagy, Kakonyi és Mayer nyugalmazott tábornokok. Kézzel 10 óra előtt érkezett meg Gerliczy báróné és Rónay Jenőné. Majd a vidéki főispánok jelentek meg tündöklő díszruhában. 10 órákor dörgő éljenzés üdvözölte Apponyi Albert grófot, aki néhány képviselővel jött. Ugyancsak éljenzéssel fogadták Herczegh Ferencet, aki reggel korán bejárta a nemzetiségi konviktusokat és különösen nagy kedvvel tartózkodott a délmagyarországi konviktusban, a melyben sváb gyermekeket tanítanak.

Tíz órákor László György kir. tanácsos és Kern Lajos dr. kir. közjegyző, az előkészítő bizottság elnökei elfoglalták a helyüket.

László György elnök lelkes beszéddel nyitotta meg az ülést.

Kern Lajos dr. közjegyző előadta az egyesület megalakításának történetét. Az egyesület célja Délmagyarországon a magyar nemzeti szellemet ápolni, erősíteni és fejleszteni. Nem a

hatalom erős fegyverével, hanem a szerető testvér melegen érző szívével küzd a célért. Az előkészítő bizottság befejezte munkáját és erősebb, biztosabb kézbe teszi le a munka folytatását. Köszöni, hogy az előkészítés munkájában támogatták. Az egyesületnek több mint 40.000 korona vagyona és 3000 tagja van. A gyermekek él, gyarapodjék Isten és a nemzet öröme-re. (Taps.)

Pistor Egon dr. Ismerteti az alapszabályokat, amelyeket kiosztanak. Az egyesület székhelyére nem akartak indítványt tenni, Hausz József dr. lugosi ügyvéd az indítványozza, hogy a D. M. K. E. székhelye Szegeden legyen. László János kimondja határozatilag, hogy a közgyűlés egyhangulag kimondta, hogy a délmagyarországi közművelődési egyesület megalakult Szeged székhelylyel. Következett a tisztikar választása.

Megválasztották elnöknek Rónay Jenőt. akit a közgyűlés állva és éljenzéssel fogadott.

László Gyula kir. tan. az előkészítő bizottság előadója rövid lelkes beszédben tudatta volt a közgyűlés színe előtt, hogy egyhangul lelkesedéssel a D. M. K. E. elnökévé választott.

Rónay Jenő válaszában hangsúlyozta, hogy büszke reá, hogy a D. M. K. E.-nek ő lehet első elnöke. A midőn ezt megköszöni, igéri, hogy azon lesz, miként az osztályrészeül jutott bizalom jó gyümölcsöző tökének bizonyuljon. Az után elfoglalja az elnöki széket a jelenlevők éljenzése mellett. Az elnök azután alelnöknek ajánlja Herczegh Ferencet, László Gyulát és Kern Lajos drt. (Éljenzés.)

Tiszteletbeli elnökök: Apponyi Albert gróf (Percekig tartó taps.), Császka György kalocsai érsek, Desseffy Sándor, Várady Árpád, Németh József, Molnár Viktor, Kállay Albert, Urban Ivan, Rákossi Jenő, Falk Miksa, Lázár György d., Fehér Ipoly, Zákó Milán, Latinovits Pál, Meskó Sándor, Dellimanics Lajos, Pogány Károly és Csathó Zsigmond dr.

Ezután Apponyi Albert gróf állott fel szólásra és megköszönte a tiszteletbeli elnökök nevében a megválasztatást.

Beszédet azzal fejezi be, hogy a jelenlevőket összetartásra és küzdelemre szólítja fel. A beszédet a jelenlevők lelkes éljenzéssel és tapsal fogadták.

Futtkárra Gallovits Jenőt, titkárnak Szecsd Vilmost, jogtanácsossá Pistor Egon drt., főpénztárossá Kerner Pált, ellenőrnek Madár Mórt, főkönyvvezetőknek Erössy Dénást és Szilber Dezsőt választották meg.

A hölgybizottság elnöke Gerliczy Ferenc báróné lett. Tagoknak megválasztották: Fabinyi Ferencné és Polgár Lászlónét. Azután megalakították az albizottságokat, az igazgatóságot és a választmányt. Az igazgatóságnak 150, és a választmányának 300 tagja van. Steiner Ferenc képviselő a választás után azt indítványozza, hogy a jövő évi közgyűlést Temesváron tartsák meg. Az elnök az válaszolja, hogy míg Temesvár hivatalosan nem hívja meg az egyesületet, erről szó sem lehet. A jövő évi közgyűlés színhelyéről egy rendkívüli gyűlésnek kell határoznia.

Az elnök indítványára az alapszabályok jóváhagyásáig a közgyűlés felhatalmazza az elnökséget, hogy a kiadásokat és bevételeket kezelje. A gyűlés az elnök záróbeszédével véget ért.

Délben disztrakoma volt 300 teritékkel. Rónay Jenő a királyt és a kormányt köszöntötte fel, mire a kormányhoz üdvözlő táviratot küldöttek. Perjessy László állami felső kereskedelmi iskolai igazgató (lapunk f. szerkesztőjének öccse) Aponyt éltette, ki hosszabb beszédben fejtette ki a D. M. K. E. kulturális feladatait; Senkit sem akarunk akadályozni abban, hogy milyen nyelvű legyen, de arra akarunk törekedni, hogy a magyar kultúra összeforrasztó ereje tartson össze bennünket. É p arra akarunk törekedni, hogy legyen bár a német német ajku, de tekintse magát a magyar kultúra neveltjének. A történelmi fejlődés az bizonyítja, hogy mi azt akarjuk, hogy kulturailag összeforjunk. Ez egy sok százados processzus következménye, míg az ez ellen való izgatás rövid életű és természetellenes. Azért hiszem, hogy a mi törekvésünk sikerül. A magyarországi nemzetiségi fejlődés minden országtól elüt. Máshol a meghódított fajok olvasztották magukba a hódító fajt. — Míg a magyar megnyitotta kulturájának kápuját minden más idegen faj előtt és nyelvi különbség nélkül osztozott vele a jogokban. (Leikes taps.) Azt a faji szeretetet, a mely őseinket vezette, át kell vinni a kulturába is - akkor egészen biztonságba helyeztük az ösök munkáját. A D. M. K. E. megalakulásával be van fejezve a gyűrű, amely országunk összes exponált helyeit körülveszi. Ezután a felköszöntöket mondtak meg Laza György, Rakosi Jenő.

Mi, kik hosszú idők óta elünk itt a délvidéken a nemzetiségek közt, lelkünk is szívünk teljes melegével kívánjuk, hogy a D. M. K. E. felvirágozzék és teljesítse magasztos hivatását.

Herczeg Ferencz beszédében a Petőfi-társaság üdvözlését tolmácsolja, és sikert, szerencsét kíván ez új egyesület nagyszabású munkájához.

Utána Weifert Károly, a „F. J. R. L.” Versecz város polgármestere mond formás szép beszédet, amelyben a legközelebbi közgyűlésre Versecz városába hívja meg sz egyesületet.

Még több poharköszöntő is hangzott, a szegedi nőket, Rakosi Jenőt, a hazafias közönséget, éltették, s úgy fél négy felé azután oszlani kezdett a társaság, mert a vendégek javarésze, Aponyival s a legtöbb képviselő a délutáni vónattal elutazott.

NAPI HIREK

Személyi hírek. B a j s a i Z á k ó M i á n főispánunk a múlt pénteken városunkba Weifert Károly polgármesterünk, ki részt vett a Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesület Szegeden tartott közgyűlésén és onnan hivatalos ügyekben a fővárosba utazott — Cütörtökön este vissza érkezett városunkba. C s a l á n y G é z a generális, szegedi honvéderületi parancsnok tegnap városunkba érkezett, hogy házi honvédezedünket megvizsgálja.

A verseczi térfi dalárda. (Werschetter Mánnergesangverein Burghardt Imre közs. iskola tanító tiszteletére működő tagsága 25-ik évfordulója alkalmából mulatságot (Fest-Commerz) rendezett, mely alkalommal az estélyt megelőző szerenádnál Million Methud legöregebb énekes üdvözölte az ünnepeltet a multság alkalmával pedig Rossler Ferencz egy. elnök nyújtotta át üdvözlő beszéd kíséretében az egylet ajándékát, a gyémántos gyűrűt. Az estélyen képviseltette magát a „Weinproduzenten-Gesangverein” és az „Arbeiter Liederkranz” is.

Magyar műkedvelői előadás. Bizonyára igen kellemesen fogja meglepni e város minden hazafias érzelmű polgárát, midőn köztudomásra hozzuk, hogy egy lelkes kis csapat karácsony másodnapján halhatatlan irónknak Toth Edének „Falurossza” című általános ismert, kitűnő népszínművét a Szőlővenyige” termében elő fogja adni. — Volt már városunkban több magyar műkedvelői előadás is. A „Dilletantén Club”, — egy időben hazafias felbuzdulásai közepette több magyar előadást is tartott a közönség általános és kitűntető elismerése mellett. Valaha régen, ne-

hány évtizeddel ez előtt, midőn a most már deres haju verseczi hazafiak még fiatal emberek voltak, midőn még a mi kedves polgár mesterünk Weifert Károly is fiatal jókedélyű legény ember volt — közel 3 évtizeddel ez előtt ugyan csak járta Verseczen a magyar műkedvelői előadás. Azután időnként nagy jánnyatlás állott be e téren, de nem is volt nagy szükség műkedvelősködni, mivel igen jó magyar színtársulatok előadásaiban volt alkalma gyönyörködni a közönségnek a „V. M. K. E.”, a régi magyar nyelvterjesztő egylet és a „D. Sz. Sz.” jóvoltából. — Pár év óta azonban nagyok a mi bajaink. Színtársulat nem teheti be a lábát, mert nincs hely, hol állandóan néhány hétig zavaralanul egy folytában játszhatnának. — A szép, fényes terem rendőreleg be van zárva. A magyar muzsa kiszorult. — Annál melegebben kell üdvözlőnk azt a hazafias lelkes kis csapatot, — nagyobbára intelligens iparosokat — kik most bele merték vágni a fejszájukat, hogy ők Verseczen magyar műkedvelői előadásokat fognak tartani. Harminc—negyven lelkes honfi és honleány összeállott, hogy ők a magyar ügynek Verseczen szolgálatokat akarnak tenni. Pár nap előtt egy kis deputáció jelent meg szerkesztőségünkben, előadták a dolgot, és kérték gyámolításunkat. — Vagyunk körülbelül negyvenen! Összeszervekedtünk, ezzel kezdjük meg működésünket. Ha fejlődhetünk és lesznek partolónk megalakítjuk a Verseczi Magyar Önképző Egyesület-et olyképpen, mint a nagybecskereki temesvári resiczai iparosok és hazafias földművelők! — A verseczi hazafias iparos elem tehát megmozdult. Tömörülni kíván! A magyar nyelvet, a magyar dalt, a magyar zenét kívánja kultiválni itt nálunk, hol az eddig oly mostoha gyerek volt, míg a V. M. D. meg nem alakult. A vállalkozás szép, nemes és mindenképpen felett hazafias. A kezdeményezők legyenek meggyőződve arról, hogy e város minden hazafiasan érző polgára, a legmelegebben szeretettel is elismeréssel nézi munkálkodásukat és istapolni fogja törekvésüket. — A tárgyáról lapunk jövő vasárnap számában bővebben is meg fogunk emlékezni.

Esdő szózat. Felkérteünk a következő sorok közlésére: Az evangélikus lelkészi hivatal az evangélikus hitsorsoktól pénzbeli segílyt kér, — de bármily adományt is elfogad, — az evangélikus szegény gyermekek karácsonyfájára. Az idén is örvendezzünk az örvendezőkkel érdemljük meg Isten áldását. Esdő szózatunk ne legyen elhangzó szó a pusztában! G.

Ezüst lakodalom. Gettmann János helybeli iparos polgártársunk, városi képviselő a múlt héten tartotta meg nejevel szül. K e h e r Barbara urnóval ezüst lakadalmát. Gratulálunk!

Halálozás. Leonhardi Károly huszárezredes, — ki egy időben városunkban is hosszabb ideig lakott, mint az itt állandósított Ferencz József huszárok kapitánya és kedves modorával a polgárság általános tiszteletét és szeretetét is kivívta. — Bécsben elhunyt. A megboldogult kiterjedt rokonsággal birt a délvidéken.

Meghívó. A verseczi m. kir. áll. főreáliskola f. hó 20-án d. e. 10 órakor Rákóczy-ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Rákóczy induló, előadja az ifj. zenekar. 2. Ünnepi beszéd, mondja Perjessy Lajos tanár. 3. Rákóczy kesergője és Gyenge violának . . . előadja az ifj. énekkar. 4. Miker Lévecitől szavalja. 5. Eredeti Rákóczy nótá előadja az ifj. zenekar. 6. Kátóna bucsuja és Csinos Palkó előadja az ifj. énekkar. 7. Rákóczy a határon Endrődítől szavalja Alkálai H. IV. o. t. 8. Kurucz nóták, előadja az ifj. zenekar. Ezen hazafias ünnepélyre, mely a Rákóczy szobor javára rendeztetik és így a részvétel személyenkint fizetendő 40 fillér belépő díjjal jár, a nagyérdemű közönséget ezenel tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Tisza Kálmán-ünnep Temesvárott. Temes megye közgyűlési termében vasár-

nap leplezték le ünnepiesen Tisza Kálmán volt miniszterelnök arcképét, melyet a temesgyei szabadalvúpart Ferenczy Józseffel festetett. Az ünnepélyre a szabadalvúpart tagjai nagy számban jelentek meg, a fővárosból lerándultak Feilitzsch Arthur báró, a képviselőház alelnöke, Szivák Imre, Mayer Károly, Rubinek Gyula és Dragulics Pal országgyűlési képviselő. Jelenvolt az ünnepségen továbbá Német János felszentelt püspök, Lászy táblai elnök, Plaussics, a temesvári szabadalvúpart elnöke, dr. Kun és dr. Szentkláray kanonok, Telbisz Károly polgármester, Molnár István főispán, Capdebó alispán, Vargics elnök átadtv az arcképet Temes megye alispánjának. Délben 300 teritékű díszebéd volt, melyen számos felköszöntőt mondtak. A főispán által adott fényes estélyen városunkból Paulovits István kir. táblabíró, a „V. M. K. E.” elnöke, és Csapó Géza főszolgabíró vettek részt.

Páthy Jánosné született Waldherr Irma urnő, ki jótékony célú mulatságaink alkalmával gyönyörű énekeivel oly sok kellemes órát szerzett a verseczi közönségnek, az Oraviczai kaszinó múlt héten tartott estélyén mutatkozott be, mint ritka szép hanggal megáldott műkedvelő énekesnő. Az oraviczai helyi sajtó a legmelegebben emlékezik meg pompás énekeiről és konstatálja, hogy rendkívül nagy sikereket aratott és a közönség ritka ovációkban részesítette.

Eljegyzés. Néhai W a t z Ferencz közs. isk. volt tanító szép zenei tehetséggel megáldott M á r i a kisasszonyt eljegyezte M i l n o v Miklós kir. jbirósági írnök.

Városi közgyűlés. Törvényhatóságunk rendes havi közgyűlését f. hó 18-án pénteken fogja megtartani.

A „Verseczi Kaszinó.” városunk intelligens elemeinek ezen kedvelt intézménye és találkozó helye. — mint azt már többször említettük — hovatovább halad az egészséges fejlődés és haladás útján. Megvette a Milleker-féle régi hires vendéglőt azt a kor szellemének megfelelő kényelmes helyiséggé átalakítja és ezzel a tagoknak oly helyiséget fog nyújtani, a minővel kevés kaszinó rendelkezik Délmagyarországon. Lesznek kényelmes térs helyiségei a város legszebb pontján, lesz szép nyári kert helyisége is. Hogy a közel 90,000 K,ba kerülő kaszinó új helyiség (kérdése oly képpen oldatott meg abban majd minden tag kivette a magu részét, a menyiben részvényeket vásárolt, de legnagyobb érdeme van benne a körültekintető választmánynak és tisztikarnak, mely fáradságot és utánjárást nem kimélve az ügyet dülore vitte. Most már azon ponton áll az új kaszinó ügye, hogy a vendéglősi állásra a pályázatot kiírta (Lásd lapunk más helyén. Szerk.) A választmány legutóbb tartott gyűlésében azt is elhatározta, hogy a tél folyamán, úgy mint az előző években, családias jellegű multságokat fog rendezni. Mindenesetre igen örvendetes dolog, hogy intelligenciának tagjai a kaszinót ily melegen felkarolták és felviragoztatni törek-szenek.

A megyés püspök a kivándorlásról. Deseffy Sandor canadai püspök legutóbbi körlevelében a kivándorlással foglalkozik. Felhívja a papság figyelmét a kivándorlásra és mint igazi jó pasztor, híveinek nemcsak lelki szükségleteivel törődve, kéri a papságot, hogy figyelmeztesse a népet a kivándorlással együtt járó anyagi romlásra. Az érdekes körlevél e része így szól: Emlékeztetem a Nt. papságot azon körleveleimre, amelyekben részletesen szólván a hazánkban, és különösen a délvidéken megindult kivándorlási mozgalmakról, lelkére kötöttem a Nt. papságnak, hogy híveiket azokra a nagy lelki veszedelmekre s anyagi romlásra figyelmeztessék, amelyek a kivándorlókat igen gyakran fenyegetik. Amiket idezett körleveleimben mondtam, annak igazolásul gyakran veszünk híreket az újságokból így az Empreza de colonisacae Brasileira nevű vállalat magyar gyámatosokat szándékozik Braziliába telepíteni. Óva intünk mindenkit, hogy e vállalat ugynokéi csábos ígéréteinek hitelt adjanak, mert Braziliában az éghajlati egészségi és kereseti viszonyok kedvezőtlenek és sok panasz merült föl, hogy a munkásokkal rosszul bántanak. Nagy kárakra van az is hogy az ot-

tani nyelvet nem ismerik és így kivándorlásukkal rendszeresen a legnagyobb nyomorba jutnak. Ezen tudósítást s e tárgyban kiadott rendeleteimet megszívlelés és minél szélesebb körben való terjesztés végett újból ajánlom Nt. papjaim gondosságába.

Uj ügyvéd. K e h r e r Gyula, főreáliskolánk egykori tehetséges növendéke, megszerezvén az ügyvédi oklevelet városunkban fog letelepedni és irodáját a fehértemplomj utca 43-ik számú házában nyitotta meg. Gratulálunk.

Motoros közlekedés Pancsova és Versec közt. Mattanovics Adolf pancsovai polgármester Pavlovics György főmérnök tanulmányutat tettek a motoros közlekedés ügyében. Jártak Aradon, B-Csabán, Debreczenben és Budapesten s mindenütt azt tapasztalták, hogy a motoros vasutak a forgalmat és kereskedelmet nagy mértékben növelik és a forgalom lebonyolítását megkönnyítik. A pancsovaiak most a kereskedelmi miniszterhez folterjesztéssel fognak élni, hogy Pancsova és Versecz között már a közel jövőben ilyen motoros kocsik közlekedhessenek.

A temesvári új szerb püspökké. dr. Letits György, a karloezai teológiai főiskolán a kanonjog tanára, választott meg. Az új püspök Bacsfoldváron született, a hol atya sok évig mint népiskolai tanító működött, gmnáziumi tanulmányait Ujvidéken, a teológiát Csernoviczon végezte s öt év óta személyes titkára Brankovits patriarkának. Dr. Letits György tökéletesen birja a magyar, német, francia és angol nyelveket és a szakirodalom terén több alaposan irt tudományos értekezésével tünt ki. Jelenleg 31 éves.

Tűzek a városban. A vörös kakas hol itt, hol ott üti fel tanyáját városunkban és alig mulik el nap hogy ne pusztitana romboló lángjával. A elmúlt hét minden egyes napján hol éjjel hol nappal tűz pusztított városunkban. Csak az a megfoghatatlan hogy legtöbbszörre a szalma telepen fordul elő a tűzvész a hol bűnös kezek közreműködésével keletkeznek a tűzek Nagyön üdvös dolog lenne, ha rendőrségünk figyelme e távolabb eső közvagyonra is kiterjedne, hogy végre is megakadályoztatnék az örökös tüzlárma.

A tornaegylet saját clubjának helyiségében a tagok részére kézzét vették a vívó gyakorlatok.

Szociálisták kongresszusa. A délvidéki szociálisták vezetősége deczember 26. és 27. napjaira szocialista-kongresszust hívott egybe Temesvárra. Napirenden lesznek: a pártvezetőség jelentése, az általános választói jog a községi választások, szervezkedés és agitáció, a sajtó és egyéb indítványok.

Az ideai fősorozás. A honvédelmi miniszter legújabb rendelete folytán Temes vármegyére, Temesvár és Versecz városokra nézve már elkészült az ideai fősorozás két rendbeli tervezete. Az egyik tervezet szerint az unjoczmegajánlási törvény megszavazása esetén a fősorozás a következő napokon lenne megtartva: Dettán: decz. 31. és jan. 2. Verseczen (járás): jan. 3., 4., 5., 11., 12. Verseczen (járás) 13., 15. Fehértemplomban (járás): jan. 18. Fehértemplomban (járás): január 18., 19., 20., 21. Temes-Kubinban: jan. 23., 25., 26. A másik tervezet a sorozás pár nappal később kezdődne mindenütt, s pedig: Dettán: jan. 4 és 5. Verseczen (járás) jan. 11., 12., 13., 14. Verseczen (járás): jan. 15., 16. T.-Kubinban: Fehértemplomban (járás): jan. 22. Fehértemplomban (járás): jan. 23., 25., 26.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara A magyar nyelv érdekében felhívást intéz a kerülete üzletvilágához. A kamara ugyanis saját hivatalos gyakorlata, de épugy más hatóságok vonatkozó közlései során sajnálattal tapasztalja, hogy a Délvidék üzletvilágának nagy része üzletvitelében és levelezéseiben, valamint a hatóságokhoz és testületekhez intézett beadványaiban nem érvényesíti kellőképp a magyar nyelvet. Épp oly szembetűnő az idegen nyelvű czégtáblák alkalmazása. Délmagyarország városaiban még sűrűn láthatók a nem magyar feliratu czimtáblák, a mi annál helytelenebb, mert ugy a külföldi, mint a honi látogató nép e külső megnyilatkozás alapján vél, a helyi viszonyok tekintetében mérvadó következtetést vonhatni. Egy másik jelenség, hogy kereskedő czégeinknek tetemes része, kivált a régiék — német czéggjegyzéssel bírnak. Ez nemcsak visszas, de az illető magánérdeke szempontjából is hátrányos állapot, mely

a törvényszékhez benyújtando egyszerű kérvény által rövidesen megszüntethető. A temesvári kereskedelmi és iparkamara világos tudatában a kerületbeli kereskedő és iparosztály minden kétségen felül álló hazafiságának, bizalomteljesen keresi meg kerülete üzletvilágának mindkét osztályát, hogy a magyarosodás hazafias feladatát előmozdítandó, legalább belföldi üzletforgalmukban és hivatalos beadványaiban a magyar nyelvet honosítsák meg. Azon üzletek és czégeket pedig, melyek czimfeliratukban az állam nyelvét eddig mellőzték, avagy kellően kifejezésre nem jutatták, valamint azokat is, a melyek czége csupán németül van bejegyezve fel hívja a kereskedelmi és iparkamara, hogy a megfelelő változást már saját reputációjuk, és nemkülönben a kerületi kereskedelem hírneve érdekében mielőbb vigyék keresztül.

Kérelem éhező iskolásgyermekek érdekében.

Ha a hideg tél beköszöntött, ha hó borítja a mezőt és erdőt, akkor az utcákon és udvarokon gyülekeznek az éhező madarak, hogy felkeressék ott a kenyérmorzsákat és gabona szemeket, melyeket az emberek jótékony keze oda szór nekik éhségük csillapítására. De mennyivel nemesebb és szebb, ha az ember nyujt jótékony kezét felebarátjának, és különösen a szegény iskolás gyermekeknek nyujtja, hogy azoknak nyomoruságát, enyhítse azoknak konyeit felszárítsa, melyeket az éhség sajtolt ki szemeikből.

Mert valóban nagy a száma köztük azoknak, a kik éhezve hagyják el reggel a szülői házat s kiknek csak egy darabka szaraz kenyérral kell megelégedniök délben.

Ezt legalább némileg enyhíteni törekedett a mult télen városunk lakosságának jó szive és valóban a legszebb sikerrel. A kérelemnek, melyet néhány melegen érző gyermekbarát a nagy közönséghez intézett, oly szép ereoménye volt, hogy nemcsak nagyobb szamu szegény iskolás gyermeknek lehetett naponta meleg táplálékot nyujtani, hanem még némi pénzösszeg is maradt a jótékonyaság további gyakorlására.

Ezen szép siker a verseczi népkonyha-egyesület alapítására vezetett s batorítja fel ezen egyesület alulírott elnökségét is arra, hogy teljes bizalommal a nagy közönség, valamint pénzintézeteink és egyleteink jótékonyaságába és áldozatkészségébe, azon tiszteletteljes kérelemmel forduljon azokhoz, miszerint egyesületünket az által, hogy tagjainak sorába lépnek, nemes céljának elérésében támogatni, esetleg érlelmi szereket is adományozni kegyeskedjenek.

Egyesületünk nevében annak gondnoka Seemayer Ferencz ur elfogadja még a legkisebb adományokat is, melyek hírlapilag fognak nyugtáztatni.

A verseczi népkonyha-egyesület nevében:

Weifert Károly **Michler Károly**
ideigl. elnök. ideigl. titkar.

Szerkesztői levelezés.

Dr.-ok. Figyelmeztettek már más oldalról is arra a „Reichshälfte“-re, mi alatt Magyarországot értik, de semmi hajlandóságunk nincs ismetelten szót emelni miatta, úgy is hiába való lenne. Sajnáljuk de nem közheljük.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a iegbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisen, valamint elvesztett ierfrierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés

szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat rette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett posztafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentes-
endők.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1903. október hó 1-től.

Fehértemplomból érkeznek:

4:46 reggel, 7:06 d. e. 11:13 délben, 5:46 este.

Temesvár felé indul:

4:51 reggel, 7:16 d. e. 11:18 délben, 5:56 este

Temesvárról érkeznek:

8:18 reggel, 12:32 délben* 4:33 d.u. 10:29 este

Fehértemplom felé indul:

8:08 reggel, 12:32 délben, 4:43 d. u. 10:29 este.

Becskerekéről érkeznek:

8:03 délelott. 9:49 este.

Becskerek felé indul:

5:05 reggel, 1:55 délután.

Pancsováról érkeznek:

6:57 reggeli 5:40 délután.

Pancsova felé indul:

8:50 reggel, 6:20 este

Lugosról érkeznek:

8:13 reggel, 5:48 este.

Lugos felé indul:

3:15 reggel, 1:05 délben.

Budapestre beérnek a Verseczről direkt összeköttetésű vonatok 1:25 d.u. 7:40 este 7.15 reggel Budapestről indul és Verseczre direkt összeköttetése van este 7 óra, este 1010 (uj), reggel 8.15, d. u. 2.30.

9129 szám. — 1903. tkvi.

Árverési hirdetmény és feltételek.

A verseczi kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Dr. Hajdu Frigys temesvári ügyvéd által képviselt Magyar takarékpénztár központi jelzálogbankja javára a Lineza József kis-zsámi lakos elleni végrehajtási ügyében, 2862 Korona 06 f. s jár. valamint a csatlakozást nyert Spatarin Vladimir javára 320 K. s jár. a kir. kincstár javára 356 kor. 78 f. s. jár. Lineza Paraszkéva javára 2000 K. s jár. és Dr. Oppenheimer Armin javára 126 kor. s jár. kielégítése végett a temesi agrár takarékpénztár utóajánlata folytán a 7464 1903. tkvi. számú végzés következtében az árverést ujólag elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s Kis-Zsám község 112. sz. tjkvben irt A I. (223—224) (hr. sz. 116 ö. i. sz. beltelkes ház s 546 és 416 hr. sz. ingatlanok és az ide tartozó egy hold legelő 1106 K-ban és a kis-zsámi 243. sz. tjkvbe irt A, I. 563 hr. sz. ingatlan az 1881. évi 60. t.-cz. 156 §-a értelmében egészben 168 K. összegben megállapított kikiáltási árban 1903. évi január, hó 12-ik napján d. u. 3 órakor a Kis-Zsám községi előjárósági irodában megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígérést senki sem tenne, az árverésre kitzűzött ingatlan a kikiáltási áron alol is el fog adatni. Utoajánlata tevőre a megajánlott 1368 kor. 70 fill. feltétlenül kötelező.

2. Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénzzül az ingatlan kikiáltási árának 10%-át vagyis 110 k. 60. f. és 16 k. 80 f. vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzet árfolyammal számított s az 1881 november hó 11-én 3333 sz. a. kelt G. K. R. §-ában jelzet ovadékképes értékpapirban a ktküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltattani.

Az árverési feltételek többi pontja a hivatalos órák alatt a telegkönyvi hatóság irodában s községi előjáróságnal megtekinthetők.

Verseczen a kir. jbiróság mint tlkvi hatóságnal, 1903 évi november hó 21-ik napján.

Ambrus, kir. aljbiró.

Hirdetmény.

A verseczen létező Milleker szálloda földszinti kávéházi, étterem és összes mellék helyiségeinek 6 évre 1904. évi június hó 1-től 1910. évi május végéig terjedő időszakra leendő bérbeadása czéljából az ajánlati tárgyalás megnyitattik.

Ezen üzlettel összekötte van a bérlőnek azon joga, hogy az ugyan azon épületben lévő Verseczi Casinóban is ételeket és italokat fel szolgálhasson.

Pályázók felhivatnak hogy lezárt és 400 korona bánatpénzzel ellátott ajánlatait, melyekben világosan kitüntetendő, hogy ajánlat tevő előtt a részletes bérleti feltételek ösmertetik és magát azoknak aláveti, folyó évi december hó 28-ka déli 12 óráig alulirotnál beadják.

A beérkezett ajánlatok a folyó hó 28-án tartandó választmány ülésben felnyitattak és a pályázók az eredménytől 1904. évi január hó 15-ig értesítettek.

A részlet s bérleti feltételek alulirotnál — a Verseczi polgári takarékpénztár helyiségében az üzleti órák alatt betekintheők.

Verseczen 1903. évi december 8-án.

a Verseczi Casino választmánya nevében.

Weitner Ferencz
elnök.

10561, szám 1903.

Pályázat.

Versecz város törvényhatóságánál az általános tisztújítás f. hó végével, a közgyűlés által még megállapítandó napon fog megtartatni mikor is a következő állások lesznek 6 évre betöltendőek.

	fizetés	lakpénz,	mükö-
		dési	pótlék.
1. Polgármester s egyuttal árvaszéki elnök	5000 K	1000 K.	
2. Főjegyző	3200 "	600 "	
3. Pénzügyi tanácsnok	2400 "	600 "	
4. Gazdasági tanácsnok	2400 "	600 "	
5. Adóügyi tanácsnok	2400 "	600 "	400 K.
6. Katonaügyi tanácsnok	2400 "	600 "	
7. Tiszti ügyész, a kinek a magánygyakorlat is meg van engedve	2400 "		
8. Árvaszéki előadó	2400 "	600 "	
9. Árvaszéki jegyző	2400 "	500 "	
10. Aljegyző	2000 "	500 "	
11. Városi pénztárnok	2400 "	600 "	
12. Közgyám	1800 "	400 "	
13. Esetleg városi pénztári ellenőr (élet-hossziglan)	1800 "	400 "	

A fenti állások betöltése folytán esetleg megürülő más állásokra is a választás azonnal meg fog ejtetni.

Az összes városi alkalmazottaknak szabályszerű járandóságain kívül még két ötéves, az alapfizetés 10-10%-át kitevő szolgálati kárpótlék is jár.

Az 1883. évi I. t. cz. értelmében felszerelt pályázati kérvények legkésőbb bezárólag f. é. decz. hó 25-ig bajsai Zákó Milán főispán ur Ó Meltóságához benyújtandók.

A tanácsnoki állásokra a pályázók kötelesek kimutatni, hogy valamely középiskolát a vagy azzal egyenrangúnak nyilvánított intézetet elvégeztek.

Azon városi tanácsnok, a ki a közgyűlés által városi árvaszéki ülnöki teendővel lesz megbizva s a ki ezen teendők ellátása czimén évi 400 korona működési pótlékban fog részesített, köteles azonkívül az 1883. I. t. cz. 5. §-ának VIII. pontjában az árvaszéki ülnökök tekintetében előirt minősítést igazolni.

A városi aljegyzői állásra pályázók kötelesek kimutatni, hogy a magyar nyelven kívül a német és a szerb nyelvet szóban és írásban birják.

Verseczen 1903. évi december hó 11-én.

Weifert, K polgármester.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű) mert nagyjából ha megne is, természet nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házaikat az egész szőlőtelek idején a legkínzóbb muskátly és mas édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladatosabb gyümölcs mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fényomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki czímet egy levelezőlapon tudatja.

Ermelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

10.028 szám. 1903.

Hirdetmény.

Ezzennel közhírré tétetik, hogy mindazok, a kik az 1904. évi ujonczállításra mint 1. 2. és 3. korosztálybeliek vannak felhiva, vagyis a kik 1883, 1882, és 1881-ik években születtek kötelezve vannak a városi katonai ügyosztálynál az összeírási jegyzékbe leendő felvétel végett a nélkül, hogy külön szóbeli vagy írásbeli felszólítást várnának és tekintet nélkül arra, vajjon verseczi illetőségűek-e vagy sem, legkésőbb f. é. december 15-ig személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni, mert ellenesetben a mulasztás hátrányos következményeit a védtörvény 35. §-a szerint maguknak tulajdoníthatják.

Versecz, 1903. évi december hó 1-én.

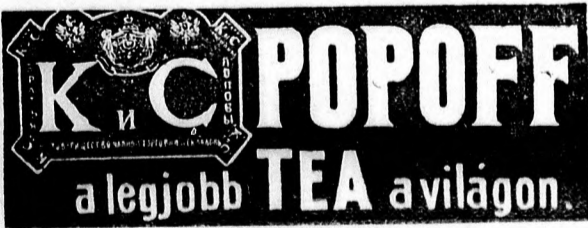
Weifert, polgármester.

Delaware

Sima vessző megvételre kerestetik. Ajánlatokat az ár megjelölésével kér.

Nagy Gábor

Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

A Kirohner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.

Kérelem.

Versecz város községi iskolaszéke az idén is úgy mint más években karácsonyfát kíván felállítani a tisztelendő nővérek vezetésére bizott elemi leánynevelő munkatermében oly szegénysorsu fiú-és leányvendékek számára, kiknek szüleik a szent ünnepek alkalmából gyermekeiknek még legcsekélyebb ajándékot adni sem képesek.

Tisztelettel fordulunk tehát városunk nagylelkű közönségéhez, hogy fáradozásainkat gyámolítani, a szegény gyermekek karácsonfája számára taneszközöket, ruhákat ajándékozni, vagy bármilyen csekély összeg ajánlásával azok beszerzését elősegíteni sziveskedjenek.

A kegyes adományokat melyek nyilvánosan nyugtatványoztatnak tisztelettel kérjük az elemi fiúnevelő igazgatóságához vagy a leányiskolában tisztelendő főnökhöz küldeni.

Verseczen, 1903. évi december hó 6. án.

A városi iskolassék.

Palais hajfijító

használatával a megőszült haj eredeti színet nyeri vissza. A tejőrt nem festi, a ruhaneműt foltot nem hagy többi előnye, hogy a hajfijítót erősíti és teljesen ártalmatlan. Egy üveg ára 2 korona. Főraktár Budapesten: **Petri Otto gyógyszerárban, I ker., Attila-körút 51.**

A Richter-féle

Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszér, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József gyógyszerésznél Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. **Rudolstadt.**

Üzv. Kirchner J. E.-féle műintézet

Verseczen

(ezégtulajdonos Kirchner Ernő)

ajánlja magát minden a szakmájába vágó munka jutányos, izléses és gyors kivitelére.